

LANGTIDSTEST

OPTIKK ELLER ELEKTRONIKK?

Kikkertene som finner det du ikke ser

Ut for å finne dyr og fugler i naturen? Er det optikken eller elektronikken du bør ta med i sekken? Vi har testet ut et par interessante varmekikkerter.

Av Arne T. Hamarsland

Rådyr i august, 15 varmegrader:

Rådyr stående i åpent terreng er lett å oppdage med begge typer kikkert. Når rådyret har lagt seg ned slik at bare hodet stikker opp er det nesten umulig å få øye på med vanlig kikkert, men med varmekikkert er det et lite punkt som lyser opp på skjermen og avslører rådyret. Rådyr bak vegetasjonsslør er vanskelig å fokusere på og få øye på med vanlig kikkert, men også her plukker varmekameraet effektivt ut rådyret ute på flata.

SER VARME: Vi har sett på varmekikkertene Pulsar Helion 2 XP50 (til venstre) og Pulsar Axion key XM22 og prøvd disse sammen med to gode, vanlige kikkerter.

De fleste av oss er vokst opp med kikkerten som en fast følgesvenn når vi skal finne dyr og fugler, fotografere eller skal ut på jakt. Men det er en grunn til at redningsmannskaper bruker termiske kikkerter, og ikke vanlige kikkerter, når de leter etter personer i terrenget. Det er kanskje noe å tenke på hvis du ønsker å få øye på flere dyr og fugler når du først tar turen ut.

TESTEN

For å teste termiske kikkerter (varmekikkerter) opp mot vanlige kikkerter, har vi i et halvt års tid brukt to kvalitetskikkerter, Zeiss Victory 8x45 T* RF og Swarovski CL Companion 8x30 sammen med varmekikkertene Pulsar Axion key XM22 og Pulsar Helion 2 XP50. Det har blitt mange timer og mye erfaring ute i terrenget både i sol og regn, dagslys og mørke.

MYTEN

Når de hører ordet «varmekikkert», «termisk kikkert» eller «varmekamera», tenker mange på utstyr som brukes når det er så mørkt at du ikke kan bruke en vanlig kikkert. Dette stemmer for så vidt, i og med at varmekikkerten fungerer supert når det er stappmørkt, men dagens modeller fungerer også godt i vanlig dagslys. Myten om at varmekikkerter er ubru-

NATT: Bilder tatt så sent på kvelden at det ikke var mulig å bruke kikkert/vanlig kamera for å se/fotografere viltet.

EKORN:

Ser du ekornet i bildet til venstre? Ser du nøye etter vil du litt over midten på høyre side av stemmen se noen brunt. Varmekameraet avslører at det er et dyr. I dette tilfellet et ekorn.

kelige i dagslys fordi det er for store temperaturforskjeller i terrenget, og det kun blir et virvar av farger på skjermen, stemte nok for eldre modeller, men ikke for dagens. Her har utviklingen av sensor og programvare gjort et megasprang.

OPPDAG VILTET FØR DET SER DEG!

Det er to ting som er viktige for at øyet skal oppdage vilt i terrenget. Bevegelse og fargeforskjeller/kontraster. Vilt som er i bevegelse er som oftest lett å oppfatte både med vanlig og med termisk

kikkert, men når viltet er i bevegelse, er det ofte fordi du har støkt det og da er du allerede på etterskudd. Det beste er om du kan oppdage viltet før det ser deg og bruke denne fordelene til å snike deg innpå usett, enten det er for å fotografere eller jakte.

Viltet har som oftest farger og mønstre som kamuflerer det i terrenget, derfor er de beste kikkertene de som gjengir farger og kontraster så klart som mulig. Da har øyet et bedre utgangspunkt for å gjenkjenne viltet i terrenget. For det er så enkelt: Hvis det

ikke er kontrast mellom vilt og bakgrunn, da er det svært vanskelig for øyet å se viltet.

Varmekikkerten gjør det enkelt for øyet å finne vilt i terrenget. Den gir et bilde der det som er varmere enn omgivelsene framstår med signalfarge. Et bilde der øyet ikke trenger å lete, men der viltet bokstavelig lyser opp i bildet.

SLIK ER VIRKELIGHETEN

I mørket er varmekikkerten totalt overlegen i og med at vanlig kikkert ikke kan brukes.

ELG I SEPTEMBER, SEKS VARMEGRADER OG REGN:

Så lenge elgen står godt synlig mot bakgrunnen er den lett å se med begge kikkertene. Men når den stiller seg bak i vegetasjonen er den klart lettest å få øye på i varmekikkerten.

I dagslys er varmekikkerten overlegen når det gjelder å finne vilt som ligger eller står stille, spesielt dersom viltet delvis er dekket bak vegetasjon.

I dagslys er varmekikkert og en vanlig kikkert omtrent jevngodt når det gjelder å oppdage vilt som er i bevegelse/vilt med farger som skiller seg fra bakgrunnen.

Varmekikkerten fungerer selv om det for eksempel er sol og vekslende snø/bar bakke. Store temperaturforskjeller i terrenget gir forstyrrelser som gjør det mer krevende å finne viltet på

skjermen. Med korrekt innstilling/bruk av varmekikkerten vil den selv under slike vanskelige forhold kunne konkurrere med en ordinær kikkert.

Hvis det er tåke, regn eller snø, reduseres rekkevidden termokikkerten kan se på. Dette skjer fordi varmestrålingen fra viltet absorberes på veien. Rekkevidden for vanlige kikkerter reduseres imidlertid enda mer, slik at også under disse forholdene presterer termokikkerten bedre enn en vanlig kikkert. ●

HVA KOSTER DET?

Kvalitetsoptikk har aldri vært billig. Men når det gjelder varmekikkerter har prisene for kvalitet vært svært høye og kundegruppen har stort sett vært begrenset til militær/sivil overvåking samt redning. De siste årene har prisene kommet ned på et nivå som gjør dem oppnåelige også for privatpersoner. Men, de koster fortsatt skjorta – og vel så det.

PRISENE PÅ PRODUKTENE SOM ER BRUKT I TESTEN

Swarovski CL Companion 8x30, kr 11 200,-

Pulsar Axion Key XM22 termisk kikkert, kr 12 000,-

Zeiss Victory 8x45 T* RF, kr 24 000,-

Pulsar Helion 2 XP50 termisk kikkert, kr 43 000,-

TRENGER JEG DEN DYRESTE TERMISKE KIKKERTEN FOR Å HA NYTTE AV DEN?

Svaret er enkelt og greit: Nei. Det er ikke noe problem å finne vilt med Axion Key-kikkerten, men det er litt mer tungvint. Synsfeltet er begrenset så du må sveipe mye for å få sett over terrenget. Bildet du ser er relativt grovkornet og uten detaljer. Rekkevidden du kan se vilt på er ca. halvparten av det Helion 2-modellen gir. Det samme gjelder batterilevetid som for Axion er ca. 4 timer og for Helion ca. 10 timer. Helion har mulighet for opptak både bilder og video, dette mangler på Axion.

KORT OPPSUMMERT

Hvis varmekikkert er noe du én og annen gang tar med fordi det er moro å kunne finne vilt på denne måten, er Axion sannsynligvis det mest fornuftige valget. Hvis du ønsker å bruke termokikkert mye og vil ha god rekkevidde, god oppløsning/mye detaljer samt mulighet for opptak og WiFi-styring, da må du opp på modeller i prisområdet til Helion.